

(SCL-90) bij deze patiënten van gemiddeld 223 naar 171, een eindscore die ongeveer overeenkomt met de gemiddelde score bij aanmelding van patiënten met psychische klachten in de eerste lijn.

Conclusie: een op *face-value*, interessante, kortdurende behandeling voor patiënten met relatief eenvoudige problemen, geschikt voor toepassing in de basis-ggz en voor de praktijkondersteuner van de huisarts (POH). Ik begreep dat er een gecontroleerde studie op stapel staat. Het werd tijd.

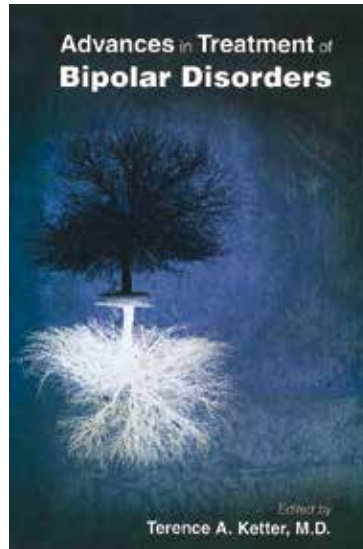
Kees Hoogduin, zenuwarts, Nijmegen

LITERATUUR

- Straten A van, Tiemens B, Hakkaart L, Nolen W, Donkers A. MCH Stepped care vs. matched care for mood and anxiety disorders: a randomized trial in routine practice. *Acta Psychiatr Scand* 2006; 113, 468-76.
- Rijnders P, Heene E, red. Kortdurende psychologische interventie voor de eerste lijn. Amsterdam: Boom; 2010.

Uitgeverij Boom,
Amsterdam, 2015
480 pagina's,
ISBN 978-90-895-3502-3,
€ 42,50

Advances in treatment of bipolar disorders

TERENCE A. KETTER (RED.)

Dit boek is een beknopte, makkelijk leesbare gids, waarin een *evidence-based* update wordt gegeven van de huidige behandeling van patiënten met een bipolaire stoornis. Het geeft een mooi overzicht van de behandeling van de manie, de depressie en de onderhoudsbehandeling. Daarnaast bevat het hoofdstukken betreffende speciale doelgroepen (kinderen, vrouwen en ouderen) en een hoofdstuk over stemmingsstabilisatoren en tweede generatie antipsychotica. Dit boek is een update van het *Handbook of diagnosis and treatment of bipolar disorder* van de APA (2010) en gaat over ontwikkelingen in de behandeling van de bipolaire stoornis, waarbij vooral de farmacologische behandeling uitstekend wordt beschreven. Het is geschreven voor klinici, met praktische informatie over bijwerkingen, interacties en relevante informatie over bij voorbeeld *number needed to treat* (NNT) en *number needed to harm* (NNH) voor elk medicament voor elke specifieke indicatie. Hierdoor zou je een betere afweging

kunnen maken wat betreft effectiviteit en veiligheid van een medicament. Farmacokinetiek en farmacodynamiek worden kort aangestipt. Niet-farmacologische behandelingen worden wel genoemd, zoals *deep brain stimulation* of nieuwe psychotherapievormen, maar niet zo uitgebreid als de farmacotherapie. Het boek leest makkelijk en overzichtelijke tabellen en figuren vullen de tekst goed aan, waardoor het erg praktisch is. De hoofdstukken over kinderen, vrouwen en ouderen geven een overzicht van de huidige stand van zaken met name op farmacotherapiegebied. Een hoofdstuk met (meer informatie) over psychologische interventies en een hoofdstuk over zelfmanagement zou het boek nog interessanter hebben gemaakt.

Een nadeel van het boek zou kunnen zijn dat de auteurs allen werken bij de Stanford University, waardoor het Amerikaans georiënteerd is en op de FDA gefocust. Desalniettemin is het uiterst praktisch en klinisch goed bruikbaar voor degenen die geïnteresseerd zijn in de farmacotherapeutische behandeling van de bipolaire stoornis. Een boek dat je in je bureau legt om geregeld te kunnen pakken: een handig en pragmatisch overzicht.

Anja W.M.M. Stevens, psychiater, Deventer

American Psychiatric
Publishing,
Washington 2015
328 pagina's,
ISBN 978-1-58562-417-1,
\$ 68,-